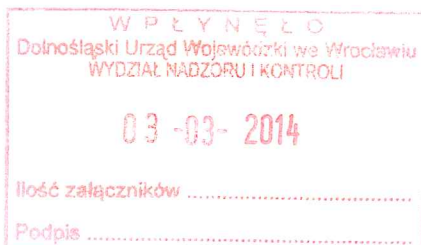

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 31 stycznia 2014 r.

PS-KNPS.431.6.57.2013/KD

Pani
Dorota Arcińska
p.o. Kierownika
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wiązowie
ul. Daszyńskiego 35
57-120 Wiązów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 20 i 21 listopada 2013 roku na podstawie art. 22 pkt 8, art.126 i art.127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.) oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 ze zm.), zespół kontrolny w składzie:

- Katarzyna Dereń – starszy inspektor wojewódzki – Przewodnicząca Zespołu oraz Urszula Szczeblowska - starszy inspektor wojewódzki z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu - przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wiązowie mieszczącym się w Wiązowie przy ul. Daszyńskiego 35, z zakresu zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej, realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, realizacji zadań własnych gminy, realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz realizacji wybranych zadań wynikających z art. 110 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o plan okresowy kontroli zewnętrznych z dnia 28 czerwca 2013 roku w jednostkach podporządkowanych Wojewodzie Dolnośląskiemu oraz samorządu terytorialnego realizowanych przez Wydziały Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego w II półroczu 2013 roku.

W okresie objętym kontrolą funkcję Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiązowie pełniła: Pani Halina Horodyska w okresie od 1994 roku do 31 grudnia 2012 roku, a od 8 stycznia 2013 roku Pani Iwona Bugryn (p.o. Kierownika).

Podpisany w dniu 27 grudnia 2013 roku protokół z przedmiotowej kontroli zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz złożone wyjaśnienia. Do protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

W zakresie działalności jednostki objętej kontrolą wydaje się ocenę **pozytywną z nieprawidłowościami**.

Na powyższą ocenę wpływ miały następujące okoliczności:

1) wszystkie osoby zatrudnione w Ośrodku na stanowiskach pracowników socjalnych posiadają wymagane ustawą kwalifikacje,

2) wymagane kwalifikacje posiadała również Pani Halina Horodyska (pełniąca do 31 grudnia 2012 roku funkcję kierownika Ośrodka). W stosunku do Pani Iwony Bugryn pełniącej obowiązki Kierownika Ośrodka od 8 stycznia 2013 roku stwierdzono, iż jest w trakcie uzupełniania kwalifikacji (brak specjalizacji z organizacji pomocy społecznej).

3) Ośrodek Pomocy Społecznej nie zatrudnia pracowników socjalnych zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej tj. proporcjonalnie do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców,

4) GOPS w Wiązowie posiada uchwałę (z 1997 roku) w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków poniesionych na pomoc rzeczową, zasiłki celowe, usługi lecznicze i pokrycie kosztów pogrzebu. Przedmiotową Uchwałę podjęto na podstawie ustawy z dnia 29 listopada 1990 roku o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 1993 r. Nr 13, poz. 60 z późn. zm.), która obowiązywała do 30.04.2004 roku,

5) postępowania wszczynane były prawidłowo - zgodnie z art. 102 ustawy o pomocy społecznej,

6) wywiady środowiskowe, na podstawie których rozpoznawano sytuację materialno – bytową ubiegających się o pomoc, sporządzane były terminowo,

7) w 1 sprawie (dot. osoby przebywającej w domu pomocy społecznej) nieterminowo przeprowadzono wywiady aktualizacyjne,

8) decyzje administracyjne kończące prowadzone postępowania wydawane były terminowo,

9) świadczenia przyznawane były od miesiąca złożenia wniosku wraz z wymaganą dokumentacją,

10) w 2 sprawach dot. odpłatności strony za dom pomocy społecznej przeliczono odpłatność od miesiąca zmiany dochodu osoby zamiast od miesiąca następnego po zmianie sytuacji dochodowej,

11) w 1 sprawie błędnie ustalono wysokość zasiłku stałego dla drugiej osoby w rodzinie uprawnionej do tego świadczenia.

Stwierdzono ponadto, że we wszystkich decyzjach potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wskazywano niewłaściwy organ wydający te decyzje. Organem właściwym zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych jest wójt, burmistrz, prezydent miasta, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy.

Z ustaleń kontroli wynika, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt. 1, 2, 4, 5, 10, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19, 20. Zadania wynikające z art. 17 ust. 1 pkt. 3, 6, 7, 8, 9, 11, 12 nie były realizowane, ponieważ w okresie objętym kontrolą nie było zgłoszeń w tym zakresie. W przypadku zadania z art. 17 ust. 1 pkt. 7 (tylko w 2012 roku) były Kierownik Ośrodka Pani Halina Horodyska w ramach posiadanego upoważnienia wydawała decyzje w zakresie potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w 2013 roku decyzje w powyższym zakresie wydawał Burmistrz.

Ponadto stwierdzono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2, pkt. 1 i 5. Zadania wynikające z art. 17 ust. 2 pkt. 2, 3 i 4 nie były realizowane, gdyż w okresie objętym kontrolą nie zgłaszano potrzeb w tych zakresach. Ustalono również, że Gmina wykonuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt. 6 – zgodnie z ustawą z dnia 29 grudnia 2005 roku o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 ze zm.).

Pozostałe zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt. 3, 4, 5, 7, 8 i 9 nie były realizowane, ponieważ nie ubiegano się o pomoc w tym zakresie.

W Gminie Wiązów realizowane są zadania wskazane w art. 110 ust. 4 i 9 ustawy o pomocy społecznej. Ośrodek Pomocy Społecznej nie wytaczał powództw o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy, gdyż nie występowała taka konieczność. Ośrodek nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy do organów określonych odrębnymi

przepisami, natomiast pracownicy Ośrodka udzielali informacji, udostępniali druki i pomagali w wypełnianiu wniosków.

W toku kontroli sprawdzono, pod względem merytorycznym, akta osób otrzymujących świadczenia w formie zasiłków okresowych, zasiłków stałych, zasiłków celowych oraz specjalnych zasiłków celowych. Dokonano kontroli akt osób otrzymujących pomoc na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 2005 roku o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz analizy dokumentacji osób ponoszących odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej i osób, którym udzielono pomocy po zwolnieniu z zakładu karnego.

Oprócz powyższych ustaleń kontrola wykazała również następujące uchybienia/nieprawidłowości:

-W zakresie kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu:

a) W sprawie nr 2 K.G. wywiad kontrolny przeprowadzono w dniu 30.03.2012 r., kolejny został przeprowadzony dopiero w dniu 11.04.2013 r. Jest to niezgodne z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, który stanowi, że aktualizacje wywiadu sporządza się nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

b) W dwóch przypadkach (sprawa nr 1 P.W. i nr 2 K.G.) odpowiednio decyzją Nr GOPS II 8131/344/458/2013 z dnia 06.05.2013 r. i Nr GOPS II 8131/413/424/2013 z dn.19.04.2013 r. dokonano zmiany odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej od miesiąca zmiany dochodu stron, zamiast od miesiąca następującego po zmianie ich sytuacji dochodowej - w pierwszej sprawie z kwoty 1300,81 zł do kwoty 1346,93 zł, w drugiej z kwoty 1039,14 zł do kwoty 1078,92 zł.

- W zakresie przyznawania i wypłacania zasiłków stałych:

W przypadku dwóch osób w rodzinie uprawnionych do zasiłku stałego błędnie ustalono wysokość zasiłku stałego dla drugiej osoby (sprawa nr 2 K.G.) w związku z niewłaściwym ustaleniem dochodu rodziny. Decyzją Nr GOPS II/21-2/73/2011 z dnia 28.01.2011 r. przyznano stronie zasiłek stały w wysokości 274,50 zł miesięcznie od 01.01.2011 r. do 31.01.2013 r., zamiast w kwocie 137,25 zł. W dochodzie rodziny uwzględniony został tylko zasiłek pielęgnacyjny, nie wliczono natomiast zasiłku stałego żony w kwocie 274,50 zł.

W październiku 2012 r. w związku z waloryzacją świadczeń decyzją Nr GOPS II 8122/21-2/2012 z dnia 01.10.2012 r. zmieniono stronie wysokości zasiłku stałego z kwoty 274,50 zł na kwotę 379,50 zł, zamiast na kwotę 189,75 zł miesięcznie. W dochodzie rodziny ponownie uwzględniony został tylko zasiłek pielęgnacyjny, bez zasiłku stałego żony w kwocie 379,50 zł.

Łączna kwota nadpłaconych stronie świadczeń (zgodnie z protokołem) w okresie objętym kontrolą tj. od 01.01.2012 r. do 30.11.2013 r. wynosi 3 891,75 zł (za 2012 rok 1804,50 zł, a za rok 2013 - 2087,25 zł).

W zakresie potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, o którym mowa w art. 54 ustawy z dn. 27.08.2004 r.:

- niewłaściwie oznaczano organ w decyzjach potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W zakresie sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym:

- Gmina Wiązów posiada Uchwałę Nr 267/XXVIII/97 z dnia 30 czerwca 1997 roku Rady Miasta i Gminy Wiązów w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków poniesionych na pomoc rzeczową, zasiłki celowe, usługi lecznicze i pokrycie kosztów pogrzebu. Przedmiotowa Uchwała została podjęta na podstawie ustawy z dnia 29 listopada 1990 roku o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 1993 r. Nr 13, poz. 60 z późn. zm.), która obowiązywała do 30.04.2004 r. Uchylenie

przepisów ustawowych powoduje „automatyczną” utratę mocy obowiązujących uchwał wydanych na podstawie uchylonych przepisów z dniem wejścia w życie ustawy uchylającej. Od dnia 1 maja 2004 roku obowiązuje ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity – Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.).

Przyczyną powstania omówionych w niniejszym wystąpieniu nieprawidłowości jest niezastosowanie obowiązujących przepisów prawa w działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Za powstałe nieprawidłowości odpowiedzialny jest Kierownik.

W związku z przeprowadzoną kontrolą oraz stwierdzonymi nieprawidłowościami Wydział Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przesyła do realizacji następujące zalecenia:

1. Mając na uwadze liczbę mieszkańców oraz ilość pracowników socjalnych realizujących pracę socjalną w terenie, doprowadzić do zatrudnienia pracowników socjalnych do poziomu określonego w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej.
Podstawa prawna: art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.).
Termin wykonania: do 30 czerwca 2014 r.
2. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 6 ustawy o pracownikach samorządowych, osoby kierujące jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej są obowiązane posiadać; wykształcenie wyższe, co najmniej 3-letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Aktualnie pracą Ośrodka kieruje osoba pełniąca obowiązki kierownika. Zgodnie z obowiązującymi przepisami nowo zatrudniona osoba na stanowisku kierownika GOPS w Wiązowie winna bezwarunkowo spełniać wszystkie wymagania kwalifikacyjne wskazane w powyższych ustawach.
Podstawa prawna: art. 122 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.) oraz art. 6 ustawy o pracownikach samorządowych (t.j. Dz. U. z 2008 r., poz. 223 poz. 1458 ze zm.).
Termin wykonania: niezwłocznie.
3. W przypadku wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych prawidłowo dokonywać oznaczenia Oranu wydającego decyzję - właściwym dla wydania tej decyzji jest wójt (burmistrz, prezydent) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy.
Podstawa prawna: art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.)
Termin wykonania: na bieżąco.
4. Podjąć działania zmierzające do opracowania dokumentu określającego sposób sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym oraz zasad zwrotu kosztów pogrzebu.
Podstawa prawna: art. 17 ust. 1 pkt 15, art. 44, art. 96 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.).
Termin wykonania: niezwłocznie.
5. Aktualizację wywiadu środowiskowego u osób korzystających ze stałych form pomocy sporządzać nie rzadziej, niż co 6 miesięcy nawet mimo braku zmiany danych zawartych we wcześniejszym wywiadzie.

Podstawa prawna: art.107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.)

Termin realizacji: na bieżąco

6. Przeliczenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej dokonywać w oparciu o art.106 ust. 3b ustawy o pomocy społecznej, tj. gdy kwota zmiany dochodu osoby przekroczyła 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, przy czym zmiany tej należy dokonać od miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła faktyczna zmiana dochodu. Mając na uwadze powyższe należy wyrównać stronom nadpłacone kwoty z tytułu odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej za marzec 2013 rok: tj. w sprawie nr 1 P.W. kwotę 46,12 zł, a w sprawie nr 2 K.G. kwotę 39,78 zł.

Podstawa prawna: art. 106 ust. 3b ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.).

Termin wykonania: niezwłocznie.

7. Dochód osoby/rodziny na bieżąco ustalać zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej. Mając na uwadze powyższe z uwagi na błędne ustalenie dochodu rodziny i wysokości zasiłku stałego (sprawa nr 2 K.G.) należy zwrócić do budżetu państwa kwotę 3 891,75 zł wynikającą z nadpłaty zasiłku w okresie objętym kontrolą (tj. od 01.01.2012 r. do 30.11.2013 r.) wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

Podstawa prawna: art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.); art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 późn. zm.).

Termin wykonania: 15 dni od daty doręczenia niniejszych zaleceń.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. z 2013 r. poz. 182 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Grzybowska
Z-CIA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pan Jerzy Krochmalny
Burmistrz Miasta i Gminy Wiązów
Urząd Miasta i Gminy Wiązów
57-120 Wiązów, pl. Wolności 37
2. a/a

